

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
КИЇВСЬКИЙ УНІВЕРСИТЕТ ІМЕНІ БОРИСА ГРІНЧЕНКА
ПЕДАГОГІЧНИЙ ІНСТИТУТ
КАФЕДРА ДОШКІЛЬНОЇ ОСВІТИ

«ЗАТВЕРДЖУЮ»
Проректор
з науково-методичної та
навчальної роботи
О.Б. Жильцов
« _____ 2016 р.

РОБОЧА НАВЧАЛЬНА ПРОГРАМА

ПП 2.1.5 ТЕОРІЯ І ТЕХНОЛОГІЯ
ХУДОЖНЬО-ЕСТЕТИЧНОГО РОЗВИТКУ ДИТИНИ

Спеціальність 012 дошкільна освіта
освітній рівень «спеціаліст»

КИЇВСЬКИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ БОРИСА ГРІНЧЕНКА
Ідентифікаційний код 02136554
Начальник відділу
моніторингу якості освіти
Програма № 2624
(підпис) _____
« _____ 2016 р.

Київ 2016

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
КИЇВСЬКИЙ УНІВЕРСИТЕТ ІМЕНІ БОРИСА ГРІНЧЕНКА
ПЕДАГОГІЧНИЙ ІНСТИТУТ**

КАФЕДРА ДОШКІЛЬНОЇ ОСВІТИ

РОБОЧА НАВЧАЛЬНА ПРОГРАМА

**ПП 2.1.5 ТЕОРІЯ І ТЕХНОЛОГІЯ
ХУДОЖНЬО-ЕСТЕТИЧНОГО РОЗВИТКУ ДИТИНИ**

Спеціальність 012 дошкільна освіта
освітній рівень «спеціаліст»

Київ 2016

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
КИЇВСЬКИЙ УНІВЕРСИТЕТ ІМЕНІ БОРИСА ГРІНЧЕНКА
ПЕДАГОГІЧНИЙ ІНСТИТУТ
КАФЕДРА ДОШКІЛЬНОЇ ОСВІТИ

«ЗАТВЕРДЖУЮ»

Проректор

з науково-методичної та
навчальної роботи

_____ О.Б. Жильцов

«___» _____ 2016 р.

РОБОЧА НАВЧАЛЬНА ПРОГРАМА

**ПП 2.1.5 ТЕОРІЯ І ТЕХНОЛОГІЯ
ХУДОЖНЬО-ЕСТЕТИЧНОГО РОЗВИТКУ ДИТИНИ**

Спеціальність 012 дошкільна освіта
освітній кваліфікаційний рівень «спеціаліст»

УДК 37.036+373.67
ББК 74.586

Теорія і технологія художньо-естетичного розвитку дитини: роб. прог. навч. дисцип. [для студентів спеціальності 012 «Дошкільна освіта»] / уклад. О.А. Половіна – Київський університет імені Бориса Грінченка, 2016. – 27 с.

Розробник:

Половіна Олена Анатоліївна, кандидат педагогічних наук, доцент кафедри дошкільної освіти Педагогічного інституту Київського університету імені Бориса Грінченка

Робоча програма затверджена на засіданні кафедри дошкільної освіти

Протокол № 1 від «30» серпня 2016 року

Завідувач кафедри дошкільної освіти

_____ Г. В. Беленька

Заступник директора з науково-методичної та навчальної роботи

_____ М.А Машовець

Години звірені з РНП
структура типова

© КУ імені Бориса Грінченка, 2016 рік

© Педагогічний інститут, 2016 рік

ЗМІСТ

Пояснювальна записка	5
Структура програми навчальної дисципліни	
I. Опис предмета навчальної дисципліни	9
II. Тематичний план навчальної дисципліни	10
III. Програма	11
<i>Змістовий модуль I. Теоретичні засади художньо-естетичного розвитку дітей дошкільного віку</i>	11
<i>Змістовий модуль II. Технології художньо-естетичного розвитку дітей дошкільного віку</i>	13
IV. Навчально-методична карта дисципліни «Теорія і технологія художньо-естетичного розвитку дитини»	16
V. Плани семінарських занять	17
VI. Завдання для самостійної роботи	20
VII. Система поточного і підсумкового контролю знань	22
VIII. Методи навчання	25
IX. Методичне забезпечення курсу	26
X. Рекомендована література	27

ПОЯСНЮВАЛЬНА ЗАПИСКА

Робоча навчальна програма з дисципліни «Теорія і технологія художньо-естетичного розвитку дитини» є нормативним документом Київського університету імені Бориса Грінченка, який розроблено кафедрою дошкільної освіти на основі освітньо-професійної програми підготовки спеціалістів відповідно до навчального плану для спеціальності «Дошкільна освіта» денної форми навчання.

Програму розроблено з урахуванням рекомендацій МОН України (лист № 1/9-736 від 06.12.2007 р.) «Про Перелік напрямів (спеціальностей) та їх поєднання з додатковими спеціальностями і спеціалізаціями для підготовки педагогічних працівників за освітньо-кваліфікаційними рівнями бакалавра, спеціаліста, магістра», Національної рамки кваліфікації та Базового компоненту дошкільної освіти – стандарту дошкільної освіти в Україні.

Робочу навчальну програму укладено згідно з вимогами кредитно-модульної системи організації навчання. Програма визначає обсяги знань, які повинен опанувати спеціаліст відповідно до вимог освітньо-кваліфікаційної характеристики, алгоритм вивчення навчального матеріалу дисципліни «Теорія і технологія художньо-естетичного розвитку дитини», необхідне методичне забезпечення, складові та технологію оцінювання навчальних досягнень студентів.

Курс «Теорія і технологія художньо-естетичного розвитку дитини» ґрунтується на класичних та сучасних наукових дослідженнях у галузі естетичного виховання, психології творчості, дитячої психології та дошкільної педагогіки і є складовою частиною дисциплін циклу професійно-педагогічної підготовки. Її вивчення передбачає естетичний розвиток особистості, що забезпечує високий рівень художньо-естетичної культури. Художньо-естетична освіта майбутніх спеціалістів в галузі дошкільної освіти як цілісне культурологічне явище, що включає процеси навчання, виховання, розвитку особистості, спрямовується на формування естетичної культури як складової

системи національного і громадського виховання. Зважаючи на ці положення, нагального вирішення потребує проблема естетизації навчальних дисциплін та програм підготовки майбутніх фахівців у галузі «Дошкільна освіта». Професійна підготовка майбутніх спеціалістів в галузі дошкільної освіти має бути спрямованою на:

- неперервність процесу художньо-естетичної освіти;
- формування художньо-естетичної культури (знання, уміння, естетичне ставлення до довкілля);
- формування умінь здійснювати комплексний підхід до організації художньо-естетичного виховання дітей дошкільного віку;
- мотивацію саморозвитку та постійного фахового зростання.

Метою курсу є підвищення рівня загальної та естетичної культури майбутніх вихователів шляхом надання художньо-естетичних знань, формування естетичного ставлення до довкілля, уміння застосовувати технології художньо-естетичного розвитку у навчально-виховному процесі ДНЗ.

Особливе значення має художньо-естетична освіта для студентів педагогічних вищих навчальних закладів, майбутніх вихователів, які поряд із набуттям загального високого рівня художньо-естетичної культури мають опанувати методику естетичного виховання, що передбачає:

- врахування емоційної чутливості дітей дошкільного віку, що зумовлює у роботі з ними використання методів і прийомів, спрямованих на емоційно-естетичне сприймання предметів і явищ, розвиток естетичного ставлення до довкілля;
- розуміння того, що ефективність естетичного виховання в дошкільному віці залежить від спільних дій сім'ї і дошкільних навчальних закладів, загальної та художньо-естетичної культури батьків і вихователів, їх бажання вводити дітей світ прекрасного.

Розуміння студентом основних естетичних понять та термінів, вміння співвідносити теоретичні положення з практикою естетичного виховання дітей дошкільного віку є запорукою ефективної діяльності у напрямку здобування та трансляції художньо-естетичної освіти.

Курс «*Теорія і технологія художньо-естетичного розвитку дитини*» спрямовується на підвищення рівня загальної та естетичної культури майбутніх вихователів, отримання художньо-естетичних знань та формування естетичного ставлення до довкілля.

В процесі вивчення предмету студенти засвоять поняття «художній розвиток», «естетичні почуття», «художньо-естетична діяльність», «естетичне ставлення».

Викладання курсу базується на основі синтезу трьох основних тенденцій естетичної науки:

- формування на основі сучасних наукових досліджень художньо-естетичних знань;
- формування естетичного ставлення до довкілля;
- впровадження в практику почуттєво-діяльнісних стратегій та технологій художньо-естетичного розвитку.

Вивчення курсу передбачає формування у студентів *знань* про:

- теоретичні засади художньо-естетичного розвитку;
- зміст педагогічного процесу формування художньо-естетичної культури;
- технології формування художньо-естетичної культури.

На основі цих знань повинні бути сформовані *уміння*:

- інтерпретувати відповідно до вікових особливостей дітей дошкільного віку знання про культурні надбання людства;
- створювати педагогічні умови для художньо-естетичного розвитку дитини;

- створювати розвивальне художньо-естетичне середовище у дошкільному навчальному закладі;

- будувати процес художньо-естетичного розвитку на різних рівнях «педагог – дитина», «педагог – батьки – дитина», «педагог – педагог»

Кількість годин, відведених навчальним планом на вивчення дисципліни, становить 72 год., із них 12 год. – лекції, 12 год. – семінарські заняття, 44 год. – самостійна робота, 4 год. – модульний контроль.

Вивчення спеціалістами навчальної дисципліни «Теорія і технологія художньо-естетичного розвитку дитини» завершується складанням заліку.

1. ОПИС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Найменування показників	Спеціальність	Характеристика навчальної дисципліни
		денна форма навчання
Кількість кредитів – 2	012 Дошкільна освіта освітній рівень «спеціаліст»	Нормативна
Модулів – 2		Рік підготовки:
Змістових модулів – 1		1-й
Загальна кількість годин – 72		Семестр
		1-й
		Лекції
		12 год.
		Семінарські
		12 год.
		Самостійна робота
Тижневих годин для денної форми навчання: аудиторних – 2 самостійної роботи студента – 4		44 год.
	Модульний контроль:	
		4 год.
		Вид контролю: залік

II. ТЕМАТИЧНИЙ ПЛАН НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

№ з/п	Назви теоретичних розділів	Кількість годин							
		Разом	Аудиторних	Лекцій	Практичних	Семинарських	Лабораторних	Самостійна робота	МКР
Змістовий модуль I. ТЕОРЕТИЧНІ ЗАСАДИ ХУДОЖНЬО-ЕСТЕТИЧНОГО РОЗВИТКУ ДІТЕЙ ДОШКІЛЬНОГО ВІКУ									
1	Психологічні аспекти та педагогічні умови художньо-естетичного розвитку			2		2		7	
2	Самостійна художня діяльність дітей дошкільного віку			2		2		7	
3	Дозвіллева діяльність дітей дошкільного віку			2		2		8	
<i>Разом</i>		36		6		6		22	2
Змістовий модуль II. ТЕХНОЛОГІЇ ХУДОЖНЬО-ЕСТЕТИЧНОГО РОЗВИТКУ ДІТЕЙ ДОШКІЛЬНОГО ВІКУ									
4	Технології естетотерапії			2		4		6	
5	Технологія використання музейного простору			2				10	
6	Технологія ознайомлення з мистецтвом живопису			2		2		6	
<i>Разом</i>		36		6		6		22	2
Разом за навчальним планом		72		12		12		44	4

ВСЬОГО: 2 кредити

ІІІ. ПРОГРАМА

ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ І.

ТЕОРЕТИЧНІ ЗАСАДИ ХУДОЖНЬО-ЕСТЕТИЧНОГО РОЗВИТКУ ДІТЕЙ ДОШКІЛЬНОГО ВІКУ.

Лекція 1. ПСИХОЛОГІЧНІ АСПЕКТИ ТА ПЕДАГОГІЧНІ УМОВИ ХУДОЖНЬО-ЕСТЕТИЧНОГО РОЗВИТКУ (2 год.)

Теоретичні підходи до вирішення проблем формування естетичної сфери особистості (Л.Виготський, І.Зязюн, О.Мелік-Пашаєв). Психолого-педагогічний потенціал взаємодії особистості із світом мистецтва (Р.Арнхейм, Ю.Борєв, Л.Левчук, Л.Масол, Н.Миропольська, В.Моляко, Б.Неменський, В.Роменець, О.Рудницька Е.Торренс). Характеристика провідних категорій художньо-естетичного розвитку: художній розвиток, естетичні почуття, естетична діяльність, естетичне ставлення. Вікові особливості розвитку естетичного сприймання. Етапи формування естетичного ставлення особистості до довкілля в соціогенезі. Умови розвитку творчих здібностей дітей дошкільного віку. Педагогічні умови формування естетичного ставлення до довкілля. Характеристика засобів художньо-естетичного розвитку: природа, мистецтво, навчання (різні види занять), самостійна художня діяльність, естетика побуту.

Ключові поняття теми: естетична сфера, художній розвиток, естетичні почуття, естетична діяльність, естетичне ставлення, естетичне сприймання, вікові особливості, педагогічні умови, природа, мистецтво, навчання (різні види занять), самостійна художня діяльність, естетика побуту.

Семінарське заняття 1. Психолого-педагогічні механізми естетичного розвитку дітей дошкільного віку.

Рекомендована література

Основна література: 3

Додаткова література: 4

Лекція 2. САМОСТІЙНА ХУДОЖНЯ ДІЯЛЬНІСТЬ ДІТЕЙ ДОШКІЛЬНОГО ВІКУ (2 год.)

Генезис висвітлення проблеми СХД дітей дошкільного віку у наукових дослідженнях. Шляхи опосередкованого впливу на СХД дітей дошкільного віку: заняття як засіб збагачення СХД; стимулююча роль святкових вражень; предметний світ; співпраця ДНЗ та сім'ї. Особливості керівництва СХД дітей дошкільного віку у різних вікових групах: художньо-мовленнева діяльність, музична діяльність, образотворча діяльність, театралізована діяльність.

Ключові поняття теми: самостійна художня діяльність, ігрова діяльність, театралізована діяльність, образотворча діяльність, художньо-мовленнева діяльність, музична діяльність

Семінарське заняття 2. Створення розвивального художньо-естетичного середовища в ДНЗ.

Рекомендована література

Основна література: 3, 4

Додаткова література: 2, 3

Лекція 3. ДОЗВІЛЛЕВА ДІЯЛЬНІСТЬ ДІТЕЙ ДОШКІЛЬНОГО ВІКУ (2 год.)

Характеристика дозвіллевої діяльності. Свята і розваги. Особливості організації свят і розваг в ДНЗ. Специфіка організації дозвілля дитини у сім'ї. Мистецтво анімації та основи аніматорства.

Ключові поняття теми: дозвіллева діяльність, форми організації, свята, розваги, анімація, аніматорство.

Семінарське заняття 3. Організація дозвілля дітей дошкільного віку в ДНЗ та сім'ї.

Рекомендована література

Основна література: 3

Додаткова література: 7

ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ II. ТЕХНОЛОГІЇ ХУДОЖНЬО-ЕСТЕТИЧНОГО РОЗВИТКУ ДІТЕЙ ДОШКІЛЬНОГО ВІКУ

Лекція 4. ТЕХНОЛОГІЇ ЕСТЕТОТЕРАПІЇ (2 год.)

Естетотерапія як наука: предмет, об'єкт, основні завдання. Основні засоби та види естетотерапії, форми естетотерапії. Педагогічні основи та практика казкотерапії. Технологія роботи з казкою Т.Зінкевич-Євстігнєєвої. Естетотерапевтичний потенціал музичного мистецтва. Аналіз окремих методик музикотерапії. Організаційно-змістові аспекти фототерапії. Технологія sand-play (пісочна терапія) у освітній роботі з дітьми. Основи кольоротерапії: енергоінформаційна природа кольору, психофізіологічний вплив кольору на організм, використання кольору у вихованні дітей (освітні технології В.Кулешова). Формокорекційна ритмопластика Романа та Таміли Чураєвих. Технологія ігротерапії, що центрована на дитині (за Г.Лендрет).

Ключові поняття теми: естетотерапія, казкотерапія, музикотерапія, фототерапія, пісочна терапія, кольоротерапія, хореотерапія, лялькотерапія, ігротерапія.

Семінарське заняття 4-5. Естетотерапія засобами мистецтва

Рекомендована література

Основна література: 2, 5

Додаткова література: 3, 6, 7

**Лекція 5. ТЕХНОЛОГІЯ ВИКОРИСТАННЯ МУЗЕЙНОГО ПРОСТОРУ
(2 год.)**

Становлення музейної педагогіки як галузі педагогічної науки. Аналіз наукових досліджень з теми. Використання потенціалу мистецтва для формування естетичної сфери дитини. Характеристика музейної педагогіки як засобу збагачення художньо-естетичної сфери дитини. Педагогічні засади організації роботи ДНЗ у напрямі музейної педагогіки. Сучасні підходи до використання музейної педагогіки у сім'ї.

Ключові поняття теми: музейна педагогіка, мистецтво, педагогічні засади, організація роботи ДНЗ, форми роботи.

Рекомендована література

Основна література: 3, 4

Додаткова література: 1, 2

Лекція 6. ТЕХНОЛОГІЯ ОЗНАЙОМЛЕННЯ З МИСТЕЦТВОМ ЖИВОПИСУ (2 год.)

Живопис як вид образотворчого мистецтва. Види живопису: монументальний, станковий, декоративний, театральньо-декоративний, мініатюрний. Жанри живопису: пейзажний, портретний, казково-билинний, батальний, побутовий, анімалістичний, натюрморт. Художні особливості мистецтва живопису. Формування уміння естетичного сприймання творів живопису. Мистецький аналіз творів живопису за змістом і засобами художньої виразності. Художньо-педагогічне спілкування за картиною. Технологія ознайомлення з картиною Франсуази Барб-Галль.

Ключові поняття теми: живопис, види живопису, жанри живопису, засоби художньої виразності (колір, колорит, світлотінь, перспектива, композиція), художньо-педагогічне спілкування, етапи ознайомлення з картиною, методи, естетичне сприймання.

Семінарське заняття 6. Використання освітнього потенціалу мистецтва в умовах ДНЗ та сім'ї

Рекомендована література

Основна література: 1, 3

Додаткова література: 1, 5

IV. Навчально-методична карта дисципліни «Теорія і технологія художньо-естетичного розвитку дитини»

Разом: 72 год., із них 12 год. – лекції, 12 год. – семінарські заняття, 44 год. – самостійна робота, 4 год. – модульний контроль.

Модулі	Змістовий модуль I			Змістовий модуль II		
Назва модуля	Теоретичні засади художньо-естетичного розвитку дітей дошкільного віку			Технології художньо-естетичного розвитку дітей дошкільного віку		
Кількість балів за модуль	71 бал			71 бал		
Лекції	1	2	3		2	3
Теми лекцій	Психологічні аспекти та педагогічні умови художньо-естетичного розвитку 1 б.	Самостійна художня діяльність дітей дошкільного віку 1 б.	Дозвіллова діяльність дітей дошкільного віку 1 б.	Технології естетотерапії 1 б.	Технологія використання музейного простору 1 б.	Технологія ознайомлення з мистецтвом живопису 1 б.
Теми семінарських занять	Психолого-педагогічні основи естетичного розвитку дітей дошкільного віку 11 б.	Створення розвивального художньо-естетичного середовища в ДНЗ 11 б.	Організація дозвілля дітей дошкільного віку в ДНЗ та сім'ї 11 б.	Естетотерапія засобами мистецтва 11 б.	Естетотерапія засобами мистецтва 11 б.	Використання освітнього потенціалу мистецтва в умовах ДНЗ та сім'ї 11 б.
До розрахунку – 4 семінарських (44 б.)						
Самостійна робота	Табл. 6.1 (20 балів)			Табл. 6.1 (15 балів)		Табл. 6.1 (5 балів)
Види поточного контролю	Модульна контрольна робота 1 (25 балів)			Модульна контрольна робота 2 (25 балів)		
Підсумковий контроль	Залік – 142 бали					

ПЛАНИ
СЕМІНАРСЬКИХ ЗАНЯТЬ

Змістовий модуль I.

**ТЕОРЕТИЧНІ ЗАСАДИ ХУДОЖНЬО-ЕСТЕТИЧНОГО
РОЗВИТКУ ДІТЕЙ ДОШКІЛЬНОГО ВІКУ.**

Семінарське заняття 1.

Тема: Психолого-педагогічні основи естетичного розвитку дітей дошкільного віку (2 год.)

I. Теоретична частина.

1. Характеристика творчих здібностей дітей дошкільного віку.
2. Засоби художньо-естетичного розвитку дитини.
3. Психолого-педагогічні умови художньо-естетичного розвитку дитини.

II. Презентація повідомлень на тему: «Погляди педагогів та митців на естетичне виховання дітей дошкільного віку»

III. Перевірка самостійної роботи.

Основна література: 3

Додаткова література: 4

Семінарське заняття 2.

Тема: Створення розвивального художньо-естетичного середовища в ДНЗ (2 год.)

I. Теоретична частина.

1. Особливості організації СХД дітей дошкільного віку:
  - Образотворча діяльність.
  - Художньо-мовленнева діяльність.
  - Музична діяльність.

II. Презентація проектів художньо-естетичного середовища в ДНЗ.

III. Перевірка самостійної роботи.

Основна література: 3, 4

Додаткова література: 2, 3

Семінарське заняття 3

Тема: Організація дозвілля дітей дошкільного віку в ДНЗ та сім'ї (2 год.)

Місце проведення Театр юного глядача, вул. Липська, 15/17

I. Теоретична частина.

1. Характеристика дозвіллевої діяльності.
2. Особливості організації дозвілля в ДНЗ.
3. Специфіка дозвіллевої діяльності в умовах сім'ї.

II. Перегляд вистави «Поліанна» за одноіменною повістю Елен Портер.

III. Перевірка самостійної роботи.

Основна література: 3

Додаткова література: 7

Змістовий модуль II.

ТЕХНОЛОГІЇ ХУДОЖНЬО-ЕСТЕТИЧНОГО РОЗВИТКУ ДІТЕЙ ДОШКІЛЬНОГО ВІКУ.

Семінарське заняття 4.

Тема: Естетотерапія засобами мистецтва (2 год.)

I. Теоретична частина.

1. Характеристика ігротерапії.
2. Лялькотерапія.
3. Особливості казкотерапії у роботі з дітьми дошкільного віку
4. Специфіка музикотерапії.

II. Перевірка самостійної роботи.

Основна література: 2, 5

Додаткова література: 3, 6, 7

Семінарське заняття 5.

Тема: Естетотерапія засобами мистецтва (2 год.)

Місце проведення: Місце проведення: ДНЗ 518, вул. Світлицького.

I. Теоретична частина.

4. Характеристика кольоротерапії.
5. Особливості пісочної терапії у роботі з дітьми дошкільного віку.
6. Специфіка хореотерапії.

II. Перевірка самостійної роботи.

Основна література: 2, 5

Додаткова література: 3, 6

Семінарське заняття 6.

Тема. Використання освітнього потенціалу мистецтва в умовах ДНЗ та сім'ї (2 год.)

I. Теоретична частина. Питання для обговорення.

1. Формування інтересу до музею у дітей дошкільного віку.
2. Характерні особливості сприймання дітьми музейних експонатів.
3. Стимулювання у дітей бажання відвідувати музеї
4. Вимоги до проведення екскурсії з дітьми дошкільного віку
5. Специфіка технології ознайомлення дітей з картинами Франсуази Барб-Галль.

Барб-Галль.

II. Практична частина.

Створення екскурсійного маршруту для дітей дошкільного віку

Відвідування художньої галереї Євгенії Гапчинської «Галерея Щастя «GARCHINSKA» (вул. Михайлівська, 16)

III. Перевірка виконання самостійної роботи.

Основна література: 1, 3

Додаткова література: 1, 5

VI. ЗАВДАННЯ ДЛЯ САМОСТІЙНОЇ РОБОТИ

Змістовий модуль I.

ТЕОРЕТИЧНІ ЗАСАДИ ХУДОЖНЬО-ЕСТЕТИЧНОГО РОЗВИТКУ ДІТЕЙ ДОШКІЛЬНОГО ВІКУ.

Тема 1. Психологічні аспекти та педагогічні умови художньо-естетичного розвитку дітей дошкільного віку (7 год.) **Тема 2. Самостійна художня діяльність дітей дошкільного віку (7 год.)** **Тема 3. Дозвіллева діяльність дітей дошкільного віку(8 год.)**

1. Підібрати методики та представити результати діагностики естетичного розвитку дітей дошкільного віку – 22 год.

Змістовий модуль II.

ТЕХНОЛОГІЇ ХУДОЖНЬО-ЕСТЕТИЧНОГО РОЗВИТКУ ДІТЕЙ ДОШКІЛЬНОГО ВІКУ

Тема 4. Технології естетотерапії (6 год.) **Тема 5. Технологія використання музейного простору (10 год.)**

1. Апробувати та презентувати результати апробації естетотерапевтичної технології (одна за вибором студента) – 16 год.

Тема 6. Технологія ознайомлення з мистецтвом живопису (6 год.)

2. Опрацювати зміст книги Ф.Барб-Галль «Як розмоляти з дітьми про мистецтво». Виписати поради: як зацікавити дітей картинами? – 6 год.

Карту самостійної роботи, де визначено форми академічного контролю, успішність (бали) і термін виконання самостійної роботи студентами, подано у вигляді табл. 6.1.

Таблиця 6.1

КАРТА САМОСТІЙНОЇ РОБОТИ СПЕЦІАЛІСТА

Змістовий модуль та теми курсу	Академічний контроль	Бали	Термін виконання (тижні)
Змістовий модуль I. ТЕОРЕТИЧНІ ЗАСАДИ ХУДОЖНЬО-ЕСТЕТИЧНОГО РОЗВИТКУ ДІТЕЙ ДОШКІЛЬНОГО ВІКУ			
Тема 1. (7 год.) Тема 2. (7 год.) Тема 3. (8 год.)	Семінарське заняття, модульний контроль, залік	20	
Змістовий модуль II. ТЕХНОЛОГІЇ ХУДОЖНЬО-ЕСТЕТИЧНОГО РОЗВИТКУ ДІТЕЙ ДОШКІЛЬНОГО ВІКУ			
Тема 4. (6 год.) Тема 5 (10 год.)	Семінарське заняття, модульний контроль, залік	15	
Тема 6. (6 год.)	Семінарське заняття, індивідуальне заняття, модульний контроль, залік	5	
<i>Разом: 44 год.</i>	<i>Разом: 40 балів</i>		

VII. СИСТЕМА ПОТОЧНОГО І ПІДСУМКОВОГО КОНТРОЛЮ ЗНАНЬ

Навчальні досягнення студентів із дисципліни «Теорія і технологія художньо-естетичного розвитку» оцінюються за модульно-рейтинговою системою, в основу якої покладено принцип поопераційної звітності, обов'язковості модульного контролю, накопичувальної системи оцінювання рівня знань, умінь та навичок; розширення кількості підсумкових балів до 100.

Контроль успішності студентів з урахуванням поточного і підсумкового оцінювання здійснюється відповідно до навчально-методичної карти (п. IV), де зазначено види й терміни контролю. Систему рейтингових балів для різних видів контролю та порядок їх переведення у національну (4-бальну) та європейську (ECTS) шкалу подано у табл. 7.1, табл. 7.2.

Таблиця 7.1

Розрахунок рейтингових балів за видами поточного (модульного) контролю за 10 (семестр).

№ з/п	Вид діяльності	Максимальна кількість балів за одиницю	Кількість одиниць до розрахунку	Всього
1.	Відвідування лекцій	1	6	6
2.	Відвідування семінарських (практичних, лабораторних) занять	1	6	6
3.	Виконання самостійних	1x20 1x15 1x5	5	40
4.	Робота на семінарському занятті	10	4	40
5.	Модульна контрольна робота	25	2	50

Максимальна кількість балів 142

Дисципліна з заліком $142:100=1,42$; Студент набрав 142 бали;
Розрахунок $142: 1,42= 100$ балів; Оцінка за шкалою: А.

У процесі оцінювання навчальних досягнень студентів застосовуються такі методи:

- **Методи усного контролю:** індивідуальне опитування, фронтальне опитування, співбесіда, залік.
- **Методи письмового контролю:** модульне письмове тестування..
- **Методи самоконтролю:** уміння самостійно оцінювати свої знання, самоаналіз.

Таблиця 7.2

Порядок переведення рейтингових показників успішності у європейські оцінки ECTS

Підсумкова кількість балів (max – 100)	Оцінка за 4-бальною шкалою	Оцінка за шкалою ECTS
1 – 34	«незадовільно» (з обов'язковим повторним курсом)	F
35 – 59	«незадовільно» (з можливістю повторного складання)	FX
60 – 74	«задовільно»	ED
75 – 89	«добре»	CB
90 – 100	«відмінно»	A

Загальні критерії оцінювання успішності студентів, які отримали за 4-бальною шкалою оцінки «відмінно», «добре», «задовільно», «незадовільно», подано у табл. 7.3

Таблиця 7.3

Загальні критерії оцінювання навчальних досягнень спеціалістів

Оцінка	Критерії оцінювання
«відмінно»	ставиться за повні та міцні знання матеріалу в заданому обсязі, вміння вільно виконувати практичні завдання, передбачені навчальною програмою; за знання основної та додаткової літератури; за вияв креативності у розумінні і творчому використанні набутих знань та умінь.
«добре»	ставиться за вияв студентом повних, систематичних знань із дисципліни, успішне виконання практичних завдань, засвоєння основної та додаткової літератури, здатність до самостійного поповнення та оновлення знань. Але у відповіді студента наявні незначні помилки.
«задовільно»	ставиться за вияв знання основного навчального матеріалу в обсязі, достатньому для подальшого навчання і майбутньої фахової діяльності,

	поверхову обізнаність з основною і додатковою літературою, передбаченою навчальною програмою; можливі суттєві помилки у виконанні практичних завдань, але студент спроможний усунути їх із допомогою викладача.
«незадовільно»	виставляється студентові, відповідь якого під час відтворення основного програмового матеріалу поверхова, фрагментарна, що зумовлюється початковими уявленнями про предмет вивчення. Таким чином, оцінка «незадовільно» ставиться студентові, який неспроможний до навчання чи виконання фахової діяльності після закінчення ВНЗ без повторного навчання за програмою відповідної дисципліни.

Кожний модуль включає бали за поточну роботу студента на семінарських, практичних заняттях, виконання самостійної роботи, модульну контрольну роботу.

Виконання модульних контрольних робіт здійснюється з використанням роздрукованих завдань.

Модульний контроль знань студентів здійснюється після завершення вивчення навчального матеріалу модуля.

У табл. 7.4 представлено розподіл балів, що присвоюються студентам упродовж вивчення дисципліни «Теорія і технологія художньо-естетичного розвитку дитини».

Таблиця 7.4

МОДУЛІ						Модульні контрольні роботи ЗМ 1, ЗМ 2
Змістовий модуль 1 (семінарське заняття, самостійна робота)			Змістовий модуль 2 (семінарське заняття, самостійна робота)			
Т 1	Т 2	Т 3	Т 4	Т 5	Т 6	50
15	15	16	15	15	16	

Разом: 142 бали

Кількість балів за роботу з теоретичним матеріалом, на практичних заняттях, під час виконання самостійної та індивідуальної навчально-дослідної роботи залежить від дотримання таких вимог:

- ✓ своєчасність виконання навчальних завдань;
- ✓ повний обсяг їх виконання;
- ✓ якість виконання навчальних завдань;
- ✓ самостійність виконання;
- ✓ творчий підхід у виконанні завдань;
- ✓ ініціативність у навчальній діяльності.

VIII. МЕТОДИ НАВЧАННЯ

I. Методи організації та здійснення навчально-пізнавальної діяльності

1) За джерелом інформації:

• *Словесні*: лекція (традиційна, проблемна, лекція-прес-конференція) із застосуванням комп'ютерних інформаційних технологій (PowerPoint – презентація), семінари, пояснення, розповідь, бесіда.

• *Наочні*: спостереження, ілюстрація, демонстрація.

• *Практичні*: вправи.

2) За логікою передачі і сприймання навчальної інформації: індуктивні, дедуктивні, аналітичні, синтетичні.

3) За ступенем самостійності мислення: репродуктивні, пошукові, дослідницькі.

4) За ступенем керування навчальною діяльністю: під керівництвом викладача; самостійна робота студентів: з книгою; виконання індивідуальних навчальних проектів.

II. Методи стимулювання інтересу до навчання і мотивації навчально-пізнавальної діяльності:

1) Методи стимулювання інтересу до навчання: навчальні дискусії; створення ситуації пізнавальної новизни; створення ситуацій зацікавленості (метод цікавих аналогій тощо).

ІХ. МЕТОДИЧНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ КУРСУ

- ✓ опорні конспекти лекцій;
- ✓ презентації;
- ✓ робоча навчальна програма;
- ✓ контрольні завдання для тематичного (модульного) оцінювання навчальних досягнень студентів;
- ✓ завдання для ректорського контролю знань студентів з навчальної дисципліни «Теорія і технологія художньо-естетичного розвитку дитини».

Х. РЕКОМЕНДОВАНА ЛІТЕРАТУРА

Основна:

1. Ф.Барб-Галль. Як розмовляти з дітьми про мистецтво [Текст] / пер. з франц. Софії Рябчук. – Львів: Видавництво Старого Лева, 2014. – 192 с.
2. О.А.Половіна. Образотворча майстерня / Методичні рекомендації до Освітньої програми для дітей від 2 до 7 років «Дитина» / наук. кер. проекту В.О. Огнев'юк; наук. ред. Г.В.Беленька; авт. кол.: Г.В.Беленька, О.Л.Богініч, В.М.Вертугіна та ін. – К.: Київ.ун-т ім.Б.Грінченка, 2016. – 352с.
3. Підготовка майбутніх вихователів до роботи з дітьми дошкільного віку: компетентнісний підхід: монографія // за заг. ред. Г.В.Беленької, О.А.Половіної. – Умань:ВПЦ «Візаві», 2015. – 208 с.
4. Фасолько Т.С. Технології розвитку художньої творчості дошкільників в образотворчій діяльності. – Кременець: Видавничий центр ОГПІ, 2011. – 156 с.
5. Федій О.А. Естетотерапія. Навч. посіб. 2-ге вид. перероб та доп. – К.: «Видавництво «Центр учбової літератури», 2012. – 304 с.

Додаткова:

1. Половіна О.А. Дитина і мистецтво: сучасні аспекти поліхудожнього розвитку / О.А. Половіна // Стандарти дошкільної освіти: дискурс науки і практики: матеріали Всеукр. наук.-практ. конф., (11 квітня 2014р., м. Київ) / редкол.: В. О. Огнев'юк, Л. Л. Хоружа, В.І. Юрченко, Г.В. Беленька. - Київ. ун-т. ім. Б. Грінченка, 2014. – С. 233 – 242 (*репозиторій*)
2. Половіна О.А. Формування емоційного досвіду дошкільника засобами казки // Вихователь-методист дошкільного навчального закладу. – № 2 – 2012. – с.10-13 (*репозиторій*)
3. Половіна О., Стадійчук М. Теоретичні засади формування творчих здібностей дітей третього року життя / О.Половіна, М Стадійчук // Рідна мова (Польща). – № 20, 2013. – С.45 – 49 (*репозиторій*)
4. Половіна О.А. Шляхи збагачення духовної сфери дітей старшого дошкільного віку в процесі спілкування з мистецтвом живопису/ О.А. Половіна // Рідна мова (Польща). – № 19, 2013. – С. 71 – 77 (*репозиторій*)
5. Половіна О.А. Оздоровчі можливості піскової терапії. Вісник Інституту розвитку дитини (додаток): методичні та практичні матеріали. Вип.1. – Київ, 2010. – С. 49-65. (*репозиторій*)
6. Розумне виховання сучасних дошкільнят. Методичний посібник / Н.Гавриш, О.Брежнева, І.Кіндрат, О.Рейпольська; За загальною редакцією О.Брежневої. – К.: Видавничий Дім «Слово», 2015. – 176 с.
7. Сиротич Н.Б. Формування компетентності дітей дошкільного віку у сфері театральної освіти / Н.Б. Сиротич // Стандарти дошкільної освіти: дискурс науки і практики: матеріали Всеукр. наук.-практ. конф., (11 квітня 2014р., м. Київ) / редкол.: В. О. Огнев'юк, Л. Л. Хоружа, В.І. Юрченко, Г.В. Беленька. - Київ. ун-т. ім. Б. Грінченка, 2014. – С. 275 – 280